

na dnevaem redu letošnje okrajne učiteljske konferencije. Navzoči so mu bili jako hvaležni za jedrnatost in poučno predavanje.

Jako presenetilo pa je nas vse pri zadnjem zborovanju, ko smo slišali, da je neki starejši tovariš izrazil svojo nevoljo nad tem, da prepogosto zborujemo. Človek skoraj ne bi verjel. Mogoče bi rad omenjeni tovariš, da bi vsako leto enkrat zborovali, pa še to bi bilo menda za nekatere druge mlačneže preveč, ker se nikoli ne prikažejo. Taki pač znajo malo ceniti združene moči. Komu drugemu se imamo zahvaliti, da so se nam vsaj nekoliko izboljšale plače, kakor ravno društvom? Ravno tako je tudi z novim disciplinarnim zakonom, ki bo menda kmalu predložen v potrjenje. Naj le tarna vsak posameznik kolikor hoče, njegov glas ne pride daleč. Zatorej: V združenju je moč — bodi naše geslo.

Istra.

Iz Istre. V številki 16. z dne 1. junija t. l. „Učiteljskega Tovariša“ v dopisu o zborovanju „Slovenskega učiteljskega društva za koperski okraj“ na Kozini dne 14. maja t. l. se je po neljubi pomoti izpustilo sledeče: Gosp. Krist. Bogatec, nadučitelj v Podgradu, je pojasnoval svoje stališče, ki ga je zavzel kot delegat našega društva pri predzadnjem zborovanju dične „Zaveze“ v Trstu. Razvil je popolno temo ter zaključil, kako tendenciozno so njegova izvajanja poročali in zavijali razni listi! Predsednik gospod Anžlovar je dal na glasovanje, da se gosp. Bogatecu na njegovem delovanju izreče priznanje. Predlog je bil z vzklikom sprejet.

Književnost in umetnost.

„Popotnik“ prinaša v 6. številki to-le vsebino: 1. V. Bežek: Ad interim! III. — 2. Dr. Jos. Tomišek: Slovn. povratno razmerje v šoli in vedi (Konec). — 3. Razgled. Listek. — Pedagoški paberki. — Kronika.

Nove razglednice, času primerne, z napisom: „Jelačič — —!“ „Pogum — — med vami sem in z vami!“ je ravnokar izdal in založil g. Jernej Bahovec, trgovec s papirom v Ljubljani, Sv. Petra cesta (prej Jos. Petrič). Cena komadu 10 vin.

„Zabavna knjižnica za slovensko mladino“. Pravkar je izšel XI. zvezek imenovane knjižnice, ki jo spretno ureja in izdaja Anton Kosi, učitelj v Središču. Tudi ta zvezek — enako drugim — ima lepo, zabavno in poučno vsebino, ki bo v veselje in zabavo naši mladini. Cena je tako nizka, da si knjižico kupi lahko vsak. Stane samo 30 h.

Vestnik.

Na adresu deželnega šolskega sveta kranjskega. Učiteljsko idrijske rudniške šole je sklenilo pri svoji lokalni konferenciji, staviti pri prihodnji učiteljski konferenciji nasledni samostalni predlog: „Visoki dež. šol. svet se prosi, da odlok z dne 30. marca 1903, št. 1213, takoj prekličie, ker ni napredku šole v korist, temveč v škodo.“ Ta odlok prepoveduje namreč, šolska naznanila najboljših učencev zaznamovati „z odliko“, kakor tudi debelo tiskana imena teh učencev v letnih poročilih. Isto učiteljsko je raditega tudi opustilo izdajanje letnega šolskega poročila. Umestno bi bilo, da bi se tudi pri drugih okrajnih učiteljskih konferencah stavili enaki predlogi, saj je bila to zadnja izpodbuja pridnim učencem, ki jo je dež. šol. svet s tem odlokom odvzel.

Vox populi — vox Dei. Notici „Krađejo — poezijo“ in „Odlike ni!“, priobčeni v zadnji številki našega lista, sta obudili občo pozornost, zlasti ker ju je ponatisnil „Slov. Narod“ ter sta na ta način prišli tudi med širše mase ljudstva. Danes vemo čisto pozitivno, da je vsa slovenska javnost na naši strani. To se reče z domačo in vsakemu umljivo besedo: Tiste mase ljudstva, ki plačujejo davek tudi za vzdrževanje šolstva, tiste mase ljudstva, ki pošiljajo svoje otroke v šolo, zaradi katerih so edino ustanovljene (ne pa

morebiti — kar je popolnoma napačno in celo silno naivno mnenje — zato, da se zaganja vanje volja ali nevolja ali pa tudi hipno razpoloženje kogarkoli) — tiste mase ljudstva so do duše prepričane, da govori naš list prav, da je torej pisanje našega lista izraz mišljenja vse naše javnosti, in da je to, kar obsojamo, vredno glasne in najodločnejše graje! Svoje šolstvo si vzdržuje naše ljudstvo samo. Država ne žrtvuje zanje niti toliko, kolikor je za nohtom črnega. Zaraditega sme ljudstvo vsaj glede ravnanja s svoje mladino, s tem solncem svojih trudnih let, s to sladko svojo uteho, imeti svoje želje in pomisleke, ki jih mora na vsak način uvaževati in z vso resnostjo upoštevati šolsko nadzorstvo, ki je postavljeno od države, ki — kakor že rečeno — ne žrtvuje za šolstvo niti trohice, ki pa ima vzlic temu — in to dokazujejo tudi v omenjenih noticah ožigonosana dejstva! — nad šolstvom, ki je last dežele, vso absolutno oblast. Neskončno se pregreši, kdor trga šolo od doma! To je vsakemu jasno, a vendar smo primorani, da to staro in uveljavljeno resnico iznova najglasneje poudarimo. Šola dosega le tedaj zaželeni uspeh, ako hodi lepo roko v roki z domom. Kjer ne podpira dom šole, tam je vzgoja in pouk šole metanje boba ob steno. Višje šolske oblasti si morajo torej prizadevati, da uredijo in s prijateljskim prepričanjem delovanje domače in šolske vzgoje, nikakor pa nijnjihova naloga, da kopljejo med domom in med šolo čim nepremostljivejši prepad, da zbudijo v domu sovraštvo proti šoli in proti — nedolžnemu učiteljskemu, ki mu je zavoljo tega delovanje vedno težavnejše in neznosnejše. Kdor ne ve, da dominiraj v organizaciji našega šolstva ta temeljni zakon uspešne in plodonosne vzgoje, ta nima pojma o vzgojni nalogi šole, ta ne pozna § 1. drž. šol. zakona, ta torej ni na svojem mestu. To je — vox populi. Mi mu seveda pritrjujemo, in to s popolnim prepričanjem. Šola je demokratiška ustanova: deluje med ljudstvom in zaradi ljudstva in samo za ljudstvo. Šola ni paradna inštitucija, tudi ni sredstvo k namenu, še manj k namenom. Če kdo misli, da je, potem ne moremo drugače, nego da proti temu z vso slovesnostjo protestujemo. To je naša sveta dolžnost. Če bi ne bila ta dolžnost najčistejši sad naše zavesti in našega prepričanja, tedaj bi nam jo moral ucepiti ta glas ljudstva, ki gre sedaj od ust do ust, glas, ki nam priča, da je ljudstvo silno razburjeno, glas, ki zahteva, da se nemudoma postavijo nepravilnostim in trdosrčnostim neprestopne meje, sicer se dvigne ljudska nevolja do glasnega upora! To registrujemo z najboljšim namenom, da sklenemo med domom in šolo nerazrušne vezi, ki so jih zrahljali in malone docela pretrgali nepredvidni ljudje!

Petindvajsetletnico svojega učiteljevanja obhajajo letošnjo jesen naslednji absolventi ljubljanskega učiteljskega iz l. 1878.: Černè Jernej, nadučitelj v Šmartnu pri Litiji; Gradišnik Armin, nadučitelj v Celju; Höger Avgust, učitelj v Gradcu; Josin Teodor, meščanski učitelj na Dunaju; Kos Mihael, šol. voditelj na Homcu; Krenner Bogomir, učitelj v Škofji Loki; Lokar Ivan, šol. voditelj v Dobljčah; Maier Anton, c. kr. vad. učitelj in okr. šol. nadzornik v Ljubljani; Podkrajšek Hinko, c. kr. učitelj na obrtni šoli v Ljubljani; Pretnar Jakob, nadučitelj v Radečah pri Zidanem mostu; Repič Peter, nadučitelj na Uncu; Šorn Franc, nadučitelj pri sv. Lovrencu na Dravskem polju, in Trošt Franc, učitelj v Ljubljani.

Osobne vesti s Koroškega. G. Jak. Kofler, šolski voditelj v Trdnjavasi, je imenovan za nadučitelja v Št. Jakobu pod Celovcem; g. Al. Ibovnik, podučitelj v Svečah, pride za začasnega šolskega voditelja na Radiše; podučiteljica Toplak je prestavljena iz Grabštanja v Krajc.

Zupanom v Knežaku na Notranjskem je bil izvoljen dne 22. pret. meseca naš kolega nadučitelj Drag. Česnik, tajnik „Zavezin“.

Izobraževalni tečaj za kranjsko učiteljsko. Svojim tovarišem in prijateljem naznanjamo žalostno vest, da ne bo v letošnjih počitnicah izobraževalnega tečaja za kranjsko